

Spis treści

Podziękowanie (A. Strumińska)

Przedmowa (W. Smolak)

O autorkach

Słowo wstępne (A. Strumińska)

Rozdział pierwszy

Definicja hipoterapii i zakres działań hipoterapeutycznych (A. Strumińska)

Literatura

Rozdział drugi

Hipoterapia jako terapia naturalna (A. Strumińska)

Literatura

Rozdział trzeci

Rozwój człowieka: właściwości i prawidłowości (E. Czownicka)

Właściwości rozwoju

Prawidłowości rozwoju

Sfery rozwoju: fizyczna i psychiczna

Etapy rozwoju dziecka

Czynniki kształtujące rozwój.

Odstępstwa od prawidłowego rozwoju

Tabela rozwoju

Literatura

Rozdział czwarty

Upośledzenie umysłowe: szczególny przypadek zaburzenia rozwoju (E. Czownicka)

Sytuacja osoby upośledzonej umysłowo

Pojęcie i klasyfikacja upośledzenia umysłowego

Inteligencja i jej pomiar

Adaptacja społeczna

Klasyfikacja upośledzenia umysłowego

Charakterystyka poziomów rozwoju i funkcjonowania osób upośledzonych umysłowo

Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim

Upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym

Upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym

Upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim

Przyczyny opóźnienia rozwoju umysłowego

Konwencja Praw Dziecka. Artykuł 23

Literatura

Rozdział piąty

Zasady pracy hipoterapeuty z pacjentami niepełnosprawnymi intelektualnie (E. Czownicka, M. Mokrzyński)

Uczenie się osób upośledzonych umysłowo

Generalizacja

Naśladownictwo

Pamięć

Uwaga

Jak pracować z osobą upośledzoną umysłowo?

Co daje obecność konia?

Rola i zadania hipoterapeuty

Cele i formy pracy z pacjentami o różnym stopniu upośledzenia umysłowego

Rozwój ruchowy: postawa ciała i lokomocja oraz opanowanie umiejętności chwytania i manipulacji

Rozwój ruchowy: schemat ciała i orientacja w przestrzeni

Rozwój poznawczy:

ćwiczenie wrażliwości zmysłowej i spostrzegania

Rozwój poznawczy: mówienie i rozumienie mowy

Literatura

Rozdział szósty

Usprawnianie ruchowe (A. Paszkiewicz)

Rozwój fizyczny (somatyczny)

Rozwój ruchowy (motoryczny)

Rozwój somatyczny i motoryczny dzieci upośledzonych umysłowo

Związek między sprawnością fizyczną i umysłową

Ocena rozwoju somatycznego

Ocena rozwoju motorycznego

Usprawnianie ruchowe dzieci upośledzonych umysłowo

Hipoterapia w usprawnianiu ruchowym

Ćwiczenia równoważne

Ćwiczenia rozwijające koordynację

Ćwiczenia rozwijające schemat ciała i orientację przestrzenną

Ćwiczenia wzmacniające poszczególne grupy mięśni

Ćwiczenia sprawności manualnej

Jazda konna

Zasady nauczania ćwiczeń ruchowych

Literatura

Rozdział siódmy

Kształtowanie umiejętności społecznych podczas zajęć z udziałem konia. Trudne zachowania (R. Werpachowska, A. Strumińska)

Wprowadzenie

Reguły panujące w stajni

Relacja: hipoterapeuta - pacjent

Postawa hipoterapeuty wobec konia

Zajęcia grupowe

Trudne zachowania

Przykłady trudnych zachowań

Literatura

Rozdział ósmy

Elementy psychoterapii w zajęciach hipoterapeutycznych (A. Szymańska)

Co to jest psychoterapia?

Problemy psychiczne osób niepełnosprawnych

Trudne uczucia

Samoakceptacja

Poczucie kontroli

Poczucie onnipotencji

Lęk

Trudności związane z rozwojem kompetencji społecznych

Wykorzystanie elementów psychoterapii w zajęciach hipoterapeutycznych

- Porozumienie z pacjentem
- Radzenie sobie z trudnymi uczuciami
- Wzmacnianie samoakceptacji
- Wzmacnianie poczucia kontroli
- Obniżanie lęku
- Urealnianie wyobrażeń na temat własnych możliwości
- Rozwój kompetencji społecznych
- Różne aspekty obecności rodziców na zajęciach

Cechy hipoterapeuty sprzyjające wprowadzaniu elementów psychoterapii do terapii z koniem

Literatura

Rozdział dziewiąty

Usprawnianie językowe (J. Dzwonkowska, J. Górską)

- Wprowadzenie
- Prawidłowy rozwój mowy
- Dzieci z uszkodzonym narządem słuchu
- Dzieci upośledzone umysłowo
- Dzieci z porażeniem mózgowym
- Dzieci jękające się
- Dzieci niewidzące i słabo widzące
- Dzieci z zaburzeniami psychicznymi
- Dzieci autystyczne

Literatura

Rozdział dziesiąty

Poprawa integracji sensorycznej Zaburzenia integracji sensorycznej (M. Ślifirska)

- Hipoterapia dzieci z zaburzeniami integracji sensorycznej (R. Werpachowska)
 - Wprowadzenie
 - Wskazówki dla hipoterapeuty
 - Przykłady ćwiczeń i zabaw na koniu

Uwagi końcowe

Literatura

Rozdział jedenasty

Wykorzystanie w hipoterapii innych metod stosowanych w pracy z dziećmi o zaburzonym rozwoju (B. Gąsiorowska)

- Metoda Felicie Affolter
- Programy aktywności M. i Ch. Knillów
 - Przeznaczenie programów
 - Program wprowadzający

Literatura

Rozdział dwunasty

Rola zabawy w hipoterapii (M. Wolff)

- Istota zabawy
- Znaczenie udziału konia w zabawie
- Cechy osoby prowadzącej zabawę
- Bezpieczeństwo w czasie zabaw jeździeckich
- Przykłady indywidualnych i grupowych zabaw na koniu
 - Zabawy stymulujące percepcję wzrokową i dotykową
 - Zabawy stymulujące orientację przestrzenną i równowagę

Gry i zabawy usprawniające koncentrację uwagi i pamięć
Zabawy rozwijające wyobraźnię
Gry i zabawy utrwalające wiedzę o koniu
Gry i zabawy jeździeckie

Literatura

Rozdział trzynasty

Pomoce dydaktyczne do zajęć z hipoterapii (E. Czownicka, M. Mokrzyszczak)

Lektury

Słowniczek

Propozycje i wzory pomocy dydaktycznych

Zagadki

Wierszyki

Ćwiczenia na koniu

Dorysuj i pomaluj (zeszyt
do kolorowania)

Klocki z obrazkami

Układanki

Gra planszowa „Wycieczka konna”